

21.9.2023

VN/12577/2023

TARTUNTATAUTIEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS

Aika Keskiviikko 6.9. klo 11-13.30
Paikka Meritullinkatu 8 (1 krs., kh Meritulli) ja Teams

Läsnä

Puumalainen, Taneli (pj.)	(+)	Nuorti, Pekka	(+)
Brummer-Korvenkontio, Henriikki	(+)	Ojala, Kati	(+)
Ekholm, Sari	(+)	Palonen, Eveliina	(+)
Helve, Otto	(+)	Paunio, Mikko	(-)
Järvinen, Asko	(+)	Peltoniemi, Jutta	(+)
Kanerva, Mari	(-)	Peltola, Ville	(-)
Kankuri, Tanja	(+)	Puhto, Teija	(+)
Kantele, Anu	(-)	Rahkonen, Marko	(+)
Katz, Anna	(+)	Rantakokko-Jalava, Kaisu	(+)
Keinänen, Jari	(+)	Raulo, Saara	(+)
Koivula, Irma	(+)	Ruponen, Arja	(+)
Kuoksa, Mirka-Tuulia	(+)	Räsänen, Sirpa	(+)
Kuoppala, Jaana	(+)	Strandell, Micael	(+)
Lampinen, Olli	(+)	Syrjänen, Jaana	(+)
Mauriala, Timo	(+)	Tiittala, Paula	(+)
Nieminen, Tea	(+)	Valtonen, Kirsi	(+)

Asiantuntijat: Mia Kontio (THL), Hanna Nohynek (THL), Aino Pennanen (THL)

Sihteerit: Outi Nyholm (THL), Laura Kalin-Mänttari (THL)

1. Kokouksen avaus, läsnäolijat ja sidonnaisuudet

Kokous avattiin klo 11:05 ja läsnäolijat esittäytyivät. Kokouksen jälkeen jäsenille, asiantuntijoille ja sihteereille lähetetään sidonnaisuusilmoituslomake täytettäväksi.

2. Kokouksen asialista

Puheenjohtaja Taneli Puumalainen kävi läpi kokouksen asialistan (Liite 1).

3. Neuvottelukunnan tehtävät ja työsuunnitelma

Puheenjohtaja esitteli neuvottelukunnan säädöspohjan, tehtävät sekä ehdotuksia työsuunnitelmaan (Liite 1). Valtioneuvosto asettaa tartuntatautien neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan, nykyinen toimikausi 1.9.2023-31.8.2026. Neuvottelukuntaan on nimetty puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, varajäsenet ja asiantuntijasitteerit. Neuvottelukunta voi asettaa keskuudestaan jaostoja suuremmille asiakokonaisuuksille. Kokouksiin ja jaostoihin voidaan kutsua ulkopuolisia asiantuntijoita.

Neuvottelukunta kokoontuisi neljä kertaa vuodessa, ja ylimääräisiä kokouksia voidaan järjestää tarpeen mukaan. Työsuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja siihen kerätään jäseniltä ja sidosryhmiltä esityksiä TTNK:n käsittelyä vaativista asioista. Ehdotuksia käsiteltäviksi aiheiksi ovat pandemiasuunnitelma, mikrobiologisten laboratoriodien selvitys, KRAR:n työsuunnitelma sekä katsaus kansainvälisiin ajankohtaisiin asioihin.

Keskustelua:

Jäsenet antoivat ehdotuksia TTNK:ssa käsiteltäviksi aiheiksi: THL:n lintuinfluenssaohjeistukset, harvinaisten lääkkeiden hankinnat kansainvälisen mekanismien kautta, terveydenhuollon rakenteiden viimeaikaiset muutokset ja niiden toteutuminen käytännön tasolla, hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden ohjaus, rescEU-hanke, tartuntatautilain kokonaisuudistus, rajojen terveysturvallisuus, kansalliset strategiat (esim. HIV- ja hepatiittistrategia), IHR- ja pandemiasopimuskokonaisuudet, mikrobilääkeresistenssin kansallinen torjuntaohjelma, kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamalli, roolitukset poikkihallinnollisessa häiriötilanteessa, eläintautien hallinta ja One Health -näkökulma, valtion aluehallinnon uudistus, C-hepatiitin eradikaatio sekä ehkäisevä päihdetyö.

4. Tartuntatautilain kokonaisuudistus

Neuvotteleva virkamies Mirka-Tuulia Kuoksa (STM) esitteli tartuntatautilain kokonaisuudistuksen tilanteen (Liite 2). Lakia uudistettiin kokonaisuudessaan edellisen kerran vuonna 2016. Laissa on havaittu useita muutostarpeita mm. covid-19-pandemian, globaalin toimintaympäristön muutoksen ja lisääntyneen EU-lainsäädännön myötä. Uudistushankkeen tavoitteena on kehittää ja tehostaa tartuntatautien torjuntaa sekä varautumista tartuntatautiepidemioihin ja pandemioihin.

Hankkeen kesto on noin neljä vuotta ja sen esivalmistelu alkoi keväällä 2022 tartuntatautilain muutostarpeita koskevan arviomuiston laatimisella. Syyskuussa 2023 STM asettaa hankekaudelle

ohjausryhmän ja työryhmän, minkä jälkeen hanke käynnistyy virallisesti. Ohjausryhmä mm. vastaa hankkeen edistymisestä aikataulussa, päättää resursseista ja ohjaa työryhmän työskentelyä. Työryhmä vastaa hankkeen toteuttamisesta aikataulun mukaisesti. Laki on suunniteltu tulevan voimaan syksyllä 2026.

Keskustelua:

Lausuntopalautteen perusteella on oltu yksimielisiä, ettei tulisi säätää erillistä pandemialakia, mikä selkiyttää tartuntatautilain sovellettavuutta. Valmiuslaki olisi edelleen työkaluna niissä tapauksissa, joissa normaaliajan lainsäädäntö ei tarjoa riittäviä toimivaltuuksia. TTNK:lla katsottiin olevan rooli mm. tartuntatautilain ongelmakohtien perusteellisemmassa käsittelyssä sekä uudistettavien kohtien tunnistamisessa.

5. Pandemiasuunnitelma: katsaus lausuntokierrokseen

Ylilääkäri Paula Tiittala (STM) esitteli yhteenvedon pandemiasuunnitelman luonnoksen lausuntopalautteesta (Liite 3). Lausuntokierros toteutettiin 21.6.-31.8.2023 ja lausuntopyyntö osoitettiin 87 taholle. Lausuntoja tuli yhteensä 113. Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota muun muassa suunnitelman tarkastelun tasoon, säädöspohjaan, johtamiseen ja vaikutusten arviointiin. Lisäksi esitettiin toiveita mm. pandemian hallinnan tiekartasta sekä toimeenpanon varmistamisesta. Seuraavaksi lausunnot käydään tarkemmin läpi, suunnitelma viimeistellään yhteistyössä aiempaan pandemiajaostoon kuuluneiden asiantuntijoiden kanssa ja laaditaan toimeenpanosuunnitelma. Suunnitelma tuodaan hyväksyttäväksi TTNK:lle.

Keskustelua:

Pandemiasuunnitelmaan annettiin kehitysehdotuksia: Suunnitelmasta puuttuvat pandemiaskenaariot, jotka ovat tarpeellisia eri toimialojen varautumisen ohjaamisessa. Suunnitelmaan tulisi lisätä pohdintaa mitä toimintoja lopetetaan tai ajetaan alas poikkeustilanteessa sekä mistä mm. suojaintoimenpiteiden kustannukset allokoidaan. Lisäksi tulisi käsitellä henkilöstön riittävyys pandemiatilanteessa sekä ohjata toimenpiteiden vaikutusten arviointiin jo pandemian aikana. Suunnitelman toimeenpanon osalta on tärkeä ottaa kantaa, milloin suunnitelmaa päivitetään.

6. Ajankohtaista tartuntataudeista ja rokottamisesta THL

Aikataulun takia ajankohtaisiin tartuntatauteihin ja rokotuksiin liittyvät esitykset jäivät pitämättä. "Ajankohtaista tartuntataudeista" (Liite 4, Aino Pennanen, THL), "Rokotusohjelman kuulumisia" (Liite 5, Mia Kontio ja Hanna Nohynek, THL) sekä "Pneumokokkiepidemia Turun telakalla" (Liite 6, Jutta Peltoniemi, Varsinais-Suomen HVA) ovat pöytäkirjan liitteenä.

Keskustelua ajankohtaisesta tartuntatautitilanteesta:

Pääkaupunkiseudulla ja suurissa kaupungeissa on huumeidenkäyttäjillä A-hepatiitti, B-hepatiitti-, HIV-, A-streptokokki ja MRSA-infektioita, joista ei ole tarkkaa epidemiologista tilannekuvaa. Huumeidenkäyttäjien terveysneuvonta toteutetaan päihde- ja mielenterveyspalveluiden kautta, jolloin

tartuntatautipuoli jää vähemmälle huomiolle. Terveysneuvontapisteitä on riittävästi, mutta testejä tehdään vähän. Puheenjohtaja ehdotti, että asiantuntijat valmistelevat seuraavaan TTNK:n kokoukseen alustuksen, jonka perusteella neuvottelukunta antaa ehdotetuista toimenpiteistä lausunnon.

Lisäksi nostettiin esille mm. C-hepatiitin testaaminen raskaana olevilta, influenssarokotukset ja koronarokotusten aikaistaminen.

7. Muut mahdolliset asiat

Ei muita asioista.

8. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous järjestetään marraskuun loppupuolella, kysely sopivasta ajankohdasta lähetetään sähköpostitse.

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 13:45.

Vakuudeksi

Taneli Puumalainen
Puheenjohtaja

Laura Kalin-Mänttari
Sihteeri

Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti

JAKELU Tartuntatautien neuvottelukunnan jäsenet, varajäsenet ja sihteerit
Kutsutut asiantuntijat

TIEDOKSI Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi
Lääkintöneuvos Anni-Riitta Virolainen-Julkunen

VN/12577/2023-STM-33

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Puumalainen Taneli 91249271V

2024-05-02

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 5 pages before this page
Dokumentet inneholder 5 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 5 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 5 sider før denne side

Detta dokument innehåller 5 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende